

Toletana Decimarum super Tenimentis
de Perobez, & Vtrada.

29

Reu. Pater. **A**pprobanda omnino videtur decisio edita
coram R. P. D. meo Cerro in Rota diei
15. Ianuarii anni præteriti, quatenus recedendo à præteritis re-
solutionibus excepit prædia de *Perobez*, & *Vtrada* à solutio-
ne Decimarum, quam promouet Reuerendissimus Archiepisco-
pus Toletanus vna cum aliis earundem decimarum comparticipi-
bus. Quia cum præstatio decimarum, siue debita ex concessio-
ne, aut priuilegio, siue consuetudine inducta simili modo contra-
ria consuetudine valeat diminui, atque ad certos limites coerceri,
vt ex *Glos. in cap. à nobis de decimis* notant frequentissime *Canoni-
sta*, & præ cæteris *Monet. de decim. cap. 5. quæst. 4. num. 87.,
& 89., Panimoll. decis. 34. num. 3.*; Hinc cum respectu istorum
prædiorum constet, quod nunquam decimæ fuerint solute, ista
obseruantia adeo vehementer vrget, vt vincat vi sua quamcum-
que iuris assistentiam, quæ DD. Aduersariis posset patrocinari,
non minùs, quàm si exhiberetur speciale priuilegium, quod no-
stro Monasterio hanc libertatem à solutione decimarum indulge-
ret, vt in specie pro exclusione Parochi vniuersalis aduertit *Card.
de Luc. de decim. discurs. 11. num. 3.*, & dixit *Rot. post Tamburin.
de iur. Abbat. dec. 48. n. 6., et seqq.*

Non enim dubitatur, quod memorata prædia spectent ad eam Clasa-
sem bonorum, quæ nostrum regium Monasterium ferere consue-
uerat propriis sumptibus, & expensis; Vnde, quemadmodum
omnes ferè Religiosi hoc vniformi priuilegio donati noscuntur,
vt immunes prorsus sint ab onere solutionis decimarum pro illa
specie bonorum, quæ excolunt, vel propriis laboribus, vel ex-
pensis, ad *Text. expressum in cap. ex parte il primo de decim. de
quo meminerunt ibidem Ancaran. num. 3., Hostiens. num. 4., &
Butr. num. 9., Guttier. consil. 5. num. primo, Monet. d. cap. 4. n. 56.
Barbos. de off., et potest. Paroch. part. 3. cap. 18. §. 3. num. 20. cum
pluribus seqq. Rot. coram Dunozz. Sen. dec. 77. nu. 1.*; Ità nulla
occurrit iuris resistentia, vt non dissimili modo ista exemptio in-
troducti nequiuert præsidio consuetudinis legitime præscriptæ,
quæ nil minùs operatur, eo, quod tribuat explicitum priuile-
gium, cum quo pari passu procedit, vt in proposito inferunt Ol-
trad. consil. 146. in fin. *Peregrin. de iur. Fisc. lib. 1. tit. 2. sub n. 61.
Tusc. pract. conclus. tom. 5. lit. A. conclus. 507. num. 13. Barbos.
Tract. var. tit. Locor. comm. argum. lib. 88., Rot. in recent. dec. 469.
num. 7. par. 19.*; Sicuti ab eadem consuetudine introduci potest
legitimus titulus libertatis non soluendi decimas in aliqua fru-
ctuum specie, vt definitur in *cap. sint homines, et cap. Dilectus*
de

de decim., & monuit optimè Rot. coram Emer. ian. dec. 44. n. 2. et seq. et in Burgen. Decimarum de Bellorado 19. Februarii 1717. §. Ut vim. cor. b. m. Foscaro.

Quod verò quoad dd. Tenutas de Perobezquez, & Virada fuerit probata ex parte nostrarum monialium, ista plufquam immemorabilis confuetudo redditur euidentiſſimum ex proceſſu anni 1641. tranſumpto per Cancellarium Curia Archiepiſcopalis ex Tabulario, ſuè Archiuio eiufdem Curia, & in precedenti inſtantia producto; Ex eo enim habetur, quod plures Teſtes tunc examinati, citata Parte, & ſeruatis conſuetis ſolemnitatibus depoſuerunt de iſta obſeruantia immemorabili ſuper omnimoda libertate noſtri Monasterii a ſolutione decimarum ex fructibus quos in eiſdem bonis præ cæteris recolligebant, Vnde incontrouertibilis euadit noſtra probatio cum pro effectu ſtatuendi conſuetudinem immemorabilem duo tantum eſſent ſufficientiſſimi ad tradita per Adden. ad Pamphil. decif. 126., & decif. 304., Rot. in recent. decif. 250. numero primo, & decif. 415. num. 6. part. 4. cum aliis concordantibus in Fanen. Præbeminentiarum 19. Nouembris 1717. §. Maxime cor. b. m. Anſaldo.

Nullumque ineſſe poteſt dubium, neque ſuper neceſſaria ætate dd. Teſtium, neque ſuper circumſtantia temporis, in quod dicta obſeruantia teſtati fuerunt; Nam circa ætatem inter alios Teſtes inductus noſcitur Franciſcus de Burgos ſenior annis 79. Summario dicto Numero primo litt. F. F. Chriſtopharus de Auila annorum 60., vt ſub litt. Q. Q., & Aloyſius Gomez attingens annos 77., & circa tempus iſtorum primus depoſuit hoc ſeruatum fuiſſe per annos ſupra 60., & à tempore immemorabili, ſecundus deponit ſupra annos 40. abſq; vlla contradictione, & tertius de hoc teſtatur vltra annos 58., vt diſtinctim referendo illorum depoſitiones probat D. cauſæ Patronus in ſua informatione §. 6. cum duobus ſeqq.; Propterea que ponitur extra aleam difficultatis illorum fides cum ad probandam conſuetudinem immemorabilem ſatis ſit ſola ætas annorum 54. in Teſtibus ad hoc, vt referre valeant ita fuiſſe obſeruatum per ſpatium annorum 40., vt concordant Card. de Luc. de decim. diſcurſ. primo ſub num. 8., Rot. coram Buratt. dec. 551., et cor. Emer. ian. dec. 158. utrobique n. 4. cum aliis in Vratiſlauen. Iuris approbandi Confeſſarios 10. Decembris 1721. §. Porro cor. Reuerendiſſ. D. Lancetta Decano.

Dum verò idonei ſunt circa ætatem, & circa tempus probatæ obſeruantiæ quadraginta ſcilicet annorum, quod eſt primum ex requiſitis receptæ opinionis Gloſæ in cap. primo verb. memoria de præſcript. in 6., concordantes itidem ſunt in tribus aliis, cum concludentiſſimè deponant hoc idem, quod ipſi ſeruari viderunt per

per integrum curriculum dicti temporis, audiuisse ab eorum
maioribus, quod nempe nullas decimas pro istius bonis sol-
uerit umquam Monasterium, super quo requisito differit *Rot.*
coram Bich. decif. 528. num. 11., & *coram Cerr. decif. 607.*
num. 16., & in *Oueten. Funeralium 7. Aprilis 1704. §. In hac*
autem coram bon. memor. Molines; Sicuti perfectissime conuin-
cunt, nil umquam in contrarium gestum fuisse; Quia, si ad hoc
implendum admittitur. quod Testes referant nunquam audiuisse
quidquam in contrarium per ea, quæ notat *Card. de Luc. de*
iudic. discurs. 21. num. 61.; *Rot. in Troiana Delationis Crucis*
21. Martii 1708. §. In præfente coram Reuerendissimo Domino
Lancetta confirmat. 10. Decembris eiusdem anni §. Quod verò
curam Reuerendissimo D. Aldronando, vix meliori medio potuif-
sent super hoc requisito testari nostri Testes, dum idèd diligen-
tes fuerunt in coarctando probationem negatiuam, & in exclu-
dendo quemcumque contrarium rumorem, imò quamlibet pos-
sibilitatem, vt referant hoc euenire nequiuisse, quin ipsi hoc
perfectissime sciuisent, ad firmata per *Rot. coram Dunozzet.*
iun. decif. 855. num. 9., et *coram Peuting. decif. 149. num. 10.*,
& in *Calaguritana Decimarum de Aguilar 13. Ianuarii 1698.*
§. Nec ad coadiuuandam coram bon. mem. Molines; Nec mirum
est, quod contestes quoquæ fuerint in publica voce, &
proinde est, quod testes quoquæ fuerint in publica voce per-
fama pro finali requisito, dum de ea vberimè Testimonium per-
hibent per verba — *Fuit, & est* — & tamquam de re manife-
sta omnibus, & notoria, vt videre est super ultimo articulo
eorum examinis, prout faciendum esse monuit *Card. de Luc.*
dicto discurs. 21. num. 62., & cum eo *Rot. coram Cerro. dec. 607.*
num. 22.

In præterita instantia consueuerit Pars Aduersa insurgere contra
legalitatem processus dd. Testum tamquam transumptati sine
compulsoria Sacra Rotæ, & absque vlla citatione; Vnde nul-
lam in iudicio possit constituere fidem; Verùm debilitas huius
exceptionis optimè tollitur animaduertendo in facto, quod in-
stante Procuratore nostri regii Monasterii pro exemplatione di-
cti processus coram Vicario Toletano, & Iudice causarum de-
cimalium hic per suum speciale decretum iussit, vt fieri possent
circularia hic per suum speciale decretum iussit, vt fieri possent
diligentiæ, eoque reperto traderetur à Cancellario illius co-
pia authentica, citato Agente Generali reddituum decimalium,
in cuius decreti executionem tradita fuit copia dicti processus,
citato eodem Agente generali; Quamobrem sapit speciem ca-
lumnia redarguere amplius de legalitate antedictum processum,
vt potè exemplatum ex originali conseruato in publico Tabula-
rio Curia Archiepiscopalis; Quantumuis hoc euenerit sine Li-
teris compulsozialibus Sacri Auditorii, & omiffa Partis citatio-
ne, per ea, quæ dixit *Rot. coram Dunozzet. iun. decif. 943.*
num. 10.

num. 10. , & in Con.possellana Parochialium 13. Martii 1710.
§. Abque eo, quod coram bo. memor. Ansaldo, & in Bijunina
Vicaria 28. Iunii 1720. §. Haud obstante coram Reuerendissimo
Crispo.

Proût futili redditur alterum obiectum, quod adductæ probatio-
nes factæ fuerint anno 1641. in mero iudicio possessorio, atque
idedò minùs integræ remaneant in hoc præsentì iudicio plenario,
& petitorio; Vt enim probè respondet præcedens decisio R.P.D.
mei Cerro §. *Quin reficari*, cum Moniales tunc temporis ad in-
stantiam Promotoris Fiscalis vocatæ fuissent in ius pro solutione
decimarum pro agnis, & lana, ac strenuè opposuissent ad eam
non teneri fretæ huic ipsi consuetudini immemorabili non solu-
uendi decimas ex quibuscumque fructibus, quos colligebant in
propriis prædiis eorum sumptibus excultis, Iudex speciali de-
creto illas admisit ad probationem, & in termino probatorio ex
parte earundem Monialium exhibiti fuerunt articuli super alle-
gata consuetudine, qui ab eodem Iudice citata Parte fuerunt
admissi, sicuti eadem Parte quoque citata facta fuit probatio,
mediante examine inductorum Testium; Proindèque cum ver-
semur in probatione plenaria, ac formali, utpotè secuta ser-
uatis terminis probatoriis, ac iudicialibus citationibus, non ve-
ro in simplici informatione summarie capta à Iudice, nullomo-
do prohibetur, quin perfectissimè iuvet etiam in iudicio petito-
rio, tametsi testes non reperiâtur repetiti occasione iudicii posses-
sorii iuxta communem distinctionem, de qua *Felin. in cap. Cau-
sam, quæ num. 6. de Testib., Menoch. de retinen. remed. ult. n. 38.*
Rot. apud Post. de n. anuten. dec. 73. n. 2.

Alterum argumentum, super quo magis strenuè insistebat eadem
Pars. Adversa erat, quod de dicto anno 1641. decreta fuerat
Monialibus manutentio in quasi possessione non soluendi deci-
marum ex caseo, lana, agnis, & lacte, & sic restricta ad cer-
tam speciem fructuum, qui cum recenscantur inter decimas
mixtas inter prædiales, & personales non possit idedò hæc exem-
ptio extendi ad sternendam libertatem pro decimis prædialibus,
cum in ista materia decimarum fieri nequeat extensio de re ad
rem, nec de vna specie fructuum ad aliam; Verùm discursus
iste rectè diluitur in eadem decisione in vtraque sui parte; Non
enim subsistere potest, quod decimæ, quæ soluuntur ex grege
pro effectu, de quo agitur, dici debeant mixtæ, quia licet ra-
tione custodiæ, atque industriæ hominis participant aliquo mo-
do de personalibus, attamen magis propriè accedunt prædiali-
bus, & in earum Classe communiter reputantur, iuxta *Glos. in
cap. Ad Apostolicæ verb. Personales de decim.*, & viuissima ratio
oritur ex eo, quia subrogatæ intelliguntur in locum decimarum,
quæ soluendæ fuissent ex pascuis, & assumunt propterea earum
dem

dem indolem, & naturam, vt egregiè aduertit laudata decisio §. Ita etiam cum seq.

Ex quo retunditur etiam altera Pars contrariæ assertionis super interdicta extensione exemptionis de re ad rem, vel de vna ad aliam fructuum speciem, quia cum animalia depascentia in Tenutis nostri Monasterii essent inter fructus illarum, eo ipso, quod à suprâ relatis Testibus conclusa fuit totalis exemptio respectu gregis, vt nempe ex eo nulla debita esset decima, nec profectibus animalium, nec pro lana, lacte, aliisque similibus, hæc immunitas proficit pro quibusque alijs fructibus, qui ex dicta Tenuta colligi consueuerunt ex post loco gregis, qui ibidem priùs depascebatur; Neque ita nuncupari potest extensio, sicuti non esset extensio iuris decimandi decimam prætere ex eodem Territorio, in quo mutatus fuisset modus culturæ, & coepisset loco vnus segetis alia seminari, vel loco vineæ oliuetum plantari, vt firmat nostro favorabilis decisio §. Tali autem, & præter ibi adductos dixit Rot. in Burgen. Decimarum de Bellorado 12. Iunii 1716. §. Quare coram bo. memor. Foscari.

Minusque proficuè obiciebatur, quod attendi nequeat id, quod antiqui Testes retulerunt, sed quid Iudex in dicto iudicio pronunciaverit; Quocirca cum decretum ab ipso promulgatum steterit in sola manutentione nostrarum Monialium in quasi possessione non soluendi decimas ex fructibus animalium, aut lana, & caseo, & similibus probatio tunc facta præergredi nequeat designatas species fructuum; siquidem supplicamus prænotare, in facto, quod tunc ex parte Fiscalis instructum non fuit vniuersale iudicium pro solutione decimarum omnium fructuum, quia Monialibus indistinctè colligerentur, sed specialiter petita fuit sola solutio decimarum, agnorum, & lanæ; Proptereaque si Moniales ad præseruandam earum immunitatem obiecerunt consuetudinem immemorabilem, non quidem restrictiue ad petitionem Instantis, sed generaliter pro exemptione à decimis pro quibuscumque fructibus, quoties colligebant ex omnibus indistinctè bonis, & ex dd. quoque Tenutis, vt propriis expensis illas excolebant, & præuia admissione facta ab Ordinario hanc probationem abundanter expleuerunt, mediante recensito examine Testium, in nihilum officit, quod Iudex concesserit solam manutentionem Monialibus in quasi possessione non soluendi decimas pro agnis, & lana, aliisque fructibus eiusdem gregis, quia non per hoc reiecit censetur exemptionem eisdem medijs probatam pro alijs fructibus dd. Tenutarum, vel aliorum bonorum, quæ proprijs sumptibus ferebantur; Sed hoc tribuendum est instantiæ ex parte Archiepiscopi promotæ, vtpotequæ restringebatur ad enunciata speciem fructuum, cum Iudex non nisi

phenter ad Partium instantias soleat interloqui, à quibus quæcumque decreta, & sententiæ interpretationem recipiunt, vt prosequitur eadem decisio §. *Nec obflare*.

Et hoc ipsum magis posuit in aperto iudicium ad instantiam Reverendissimi Archiepiscopi recentibus nostris temporibus reassumptum anno 1703. Illud enim, quia non amplius limitatum notatur ad decimas particulares ex grege nostri Monasterii, quemadmodum actum fuerat anno 1642., sed generaliter pro solutione decimarum omnium fructuum, quos Moniales colligebant in omnibus prædiis, nulla facta distinctione, an propriis sumptibus colerentur nec ne, tunc pro reiectione istius indefinitæ petitionis assumpta fuit generalis quoque, & vniuersalis probatio huius vetustissimæ consuetudinis respectu omnium bonorum propriis expensis satorum; quæ peracta fuit cum aliis Testibus noviter repetitis, & de hac re referentibus cum necessariis requisitis immemorabilis, & præ cæteris de visu, & certa scientia ultra annos 60., vt probat in facto D. Causæ Patronus §. 17. Vndè si, vt par est, probatio facta de tempore præsentis iungatur cum alia firmata de tempore antiquo de anno 1642., quasi possessio nostri Monasterii in libertate non soluendi decimas ex controuersis Tenentis, vtpotè propriis expensis cultis est euidentissima supra centenariam, sicque validissimum ius tribuit allegandi titulum potentiorum, & magis proficuum, & si opus fuerit quodcumque privilegium etiam Apostolicum, vt pluries dixit Rot. præsertim in Tyburtina Successionis, seu Recadentiarum 11. Maii 1716. §. *Nec de huiusmodi coram bon. mem. Ansaldo, & plenissimè in Lucana Vnionis* 1. Aprilis 1718. §. *Deindè cum seqq. & 11. Decemb. 1719. §. Hæc tamen coram Illustriss. D. Ponente Almæ Urbis Gubernatore.*

Quin pondus nostræ consuetudinis immemorabilis, & supra centenariam potuerit, vel in minimo lædi ex controuersia iudicialiter instructa anno 1639., & protracta ad annum 1641.; Quandoquidem cum, vt constans est in facto causa determinata remanserit fauore nostri Monasterii, mediante decreto edito ab ipsomet Ordinario, qui partes Aduersarii sustinet, super manutentione in deducta exemptione a solutione dd: decimarum, atque eius iudicatum transiverit in auctoritatem rei iudicatæ cum vniuersi, & diuturna postmodum obseruantia, vtique non solum nequiuit interrompere vim immemorabilis, seu centenariæ, sed mirificè illam magis confirmauit, & supremum pondus superaddidit per ea, quæ dixit Rot. in Compostellana Beneficii 15. Martii 1717. §. *Porro coram Eminentiss. D. Althann. & in Aurien. Parochialis de Rohamonde* 29. Aprilis 1720. §. *Neque Officiis cor. R.P.D. Rouault de Gamaches.*

Hæc quod veteres exceptiones Partis Aduersæ, sed quia modo pro-

productus fuit in actis nouus processus compilatus vigore Litterarum compulforialium generalium, in quo inter ceteras scripturas exhibitas à nostris Monialibus metu excommunicationis legitur inserta quædam licentia vsque de anno 1364. concessa ad supplicationem Regis pro constructione Monasterii sub nonnullis conditionibus, inter quas, quod Moniales soluere deberent decimas Ecclesiasticas ex fructibus omnium bonorum, quæ essent decimabilia, nec valerent impetrare vllam exemptionem à Sede Apostolica cum promissione ulterius illa non vtendi, vbi accideret, quod motu proprio concederetur, forsan putamus ex parte Reuerendissimi Archiepiscopi insistendum fore super inualiditate tituli, quo Monasterium exceptum fuerit à solutione Decimarum pro istis Tenutis, sicque cesset præsumptio tituli melioris, qui fundari possit in consuetudine immemorabili, potissimum quia titulus hic de nouo repertus cum asseruatus reperiretur in Archiuio Monasterii nulla concurrere queat bona fides, quæ necessaria sit ad constituendam immemorabilem.

Quatenus autem hæc, & similia obiciantur præter responsiones, quas solidissime deducit in facto D. Causæ Patronus, putamus facillime euinci in iure quæcumque argumenta, quæ ex aduerso eruiqueant siuè quia per hoc, quod istæ scripturæ reperiuntur asseruatæ in Archiuio Monialium percipi nequit quomodo affirmari ymquam poterit, quod illæ fuerint productæ ad effectum vt eisdem Monialibus irreparabile detrimentum attulerint, etsi rursus vlla approbatio subsumi contendatur, ex quo exemplar præsertæ concessionis productum fuerit anno 1722. in Signatura Iustitiæ obuia est replicatio, quod sola productio non inducit aliquod præiudicium in producente, vt renunciatum censeatur privilegio centenariæ, nisi productio facta sit, vel ab ipso Principali, vel à Procuratore suffulto specialissimo mandato, quod fiat exclusiue ad alium titulum meliorem, non verò conulatiue, quod fuerit productus in forma authentica, quodque euenit in eodem iudicio, non verò in diuerso, istaque requisita copulatiue concurrere debent, ita vt vbi illorum alterum defuit, cesset effectus huiusmodi productionis, vt testantur Card. de Luc. de iurepatr. discurs. 57. sub num. 3. D. Piton. de controu. Patron. alleg. 59. num. 14., & pluribus seqq. Rot. in recent. dec. 29. num. 45., & seqq. par. 7.; Quorum tamen nullum adfuit in causa nostro, vnde inutiliter opponitur, quin nunc recurri possit ad alium meliorem titulum, quem nobis præstat obseruantia, plusquam centenaria, & immemorabilis, vt prosequitur D. Piton. discept. Eccles. 23. num. 86. Rot. in dicta Lucana Vnionis 11. Decembris 1719. §. Ceteri verò coram Illustrissimo Domino Ponente.

Siue quia concessio isthac facta noscitur ab Archiepiscopo, & Capitulo Toletano vsque ab anno 1364. ; Postquam ideo quisque de per se agnoscit non vnam, sed plures effluxisse centenarias; Quocirca eo minus cuiuscumque subsistentie illa fuerit, non potest quidquam obistere, ne in tam longui temporis spatio praesumibilis sit alius titulus legalior, & magis legitimus pro stabilienda omnimoda exemptione nostri Monasterii, ad quam firmandam, vnica tantum centenaria satis fuisset, iuxta animaduersa per Rot. coram Benigno, decis. 352. num. 57. cum aliis in d. Salisburgen. Vicariae 31. Ianuarii 1714. §. Neque centenariae, & seq. coram Illustrissimo D. Ponente, & 4. Februarii 1715. §. Nec huius cor. Reuerendiss. Crispo, & 30. Aprilis 1717. §. Ceterum cor. b. m. Foscaro.

Quare &c.

Pompeius de Iocosijs Aduoc.

R. P. D.

FALCONERIO

Toletana Decimarum super Tenementis de Perobezquez, & Vrabadia

P R O

Ven. & Regio Monasterio Monialium Clausarum Ordinis S. Dominici Cunitatis Toleti.

C O N T R A

Illmum, & Rmum Archiepiscopum, Capitulum Toletanum, aliosque Decimarum Participes.

Iuris.

Typis Zinghi, & Monaldi. 1724